

تحلیل محتوی کتاب‌های علوم دوره اول متوسطه تحصیلی از لحاظ توجه به معضلات زیست‌محیطی

بهناز شیخ عباسی فیروز کلا^۱، سید یوسف ساداتی^۲

۱. کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی درسی، آموزگار پایه ابتدایی، چالوس، ایران.

۲. دانشجوی ارشد روانشناسی تربیتی، آموزگار پایه ابتدایی، چالوس، ایران. (نویسنده مسئول).

مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، دوره سوم، شماره بیست و نهم، اسفندماه ۱۳۹۷، صفحات ۲۴-۳۹

چکیده

هدف پژوهش حاضر تحلیل محتوای کتاب‌های علوم تجربی دوره متوسطه اول به لحاظ توجه به معضلات زیست‌محیطی است تا مشخص شود تا چه حد در راستای مؤلفه‌های معضلات زیست‌محیطی تدوین شده‌اند. روش مورداستفاده در تحلیل محتوای پژوهش، آنتروپی شانون بوده و واحد تحلیل نیز به صفحات (متن، مضمون، پرسش‌ها و تمرین و تصاویر) در مجموع ۳۲۸ صفحه از کتاب‌های علوم تجربی دوره اول متوسطه را تشکیل داد. این بررسی با استفاده از ابزار چک‌لیست تحلیل محتوایی که دارای چهار مؤلفه اصلی آب، هوا، خاک و صوت و ۵۵ مؤلفه فرعی است، بررسی شده که روایی محتوایی آن توسط مشخصات موضوعی تأیید و ضریب اعتبار (پایایی) آن نیز ۰/۹۰ برآورد شده است. یافته‌های پژوهش نشان داد که در کتاب‌های علوم دوره اول متوسطه تحصیلی به معضلات زیست‌محیطی کم‌توجه شده است. بیشترین توجه در کتاب علوم تجربی پایه نهم و کمترین توجه مربوط به علوم تجربی پایه هشتم تحصیلی شده است. در کتاب‌های علوم تجربی دوره اول متوسطه تحصیلی در زمینه معضلات زیست‌محیطی، بیشترین توجه به مسئله خاک و کمترین به معضلات صوتی بوده است. همچنین بیشترین ضریب اهمیت مربوط به مؤلفه خاک با $(W_j=0/275)$ و کمترین ضریب اهمیت مؤلفه صوت $(W_j=0/199)$ بوده است.

کلیدواژه‌ها: محیط‌زیست، معضلات زیست‌محیطی، آنتروپی شانون، علوم.